

Títol: "La Rambla" a les comarques": La Festa del Pi a Centelles, o una victòria de la reacció.

Contingut: Festa del Pi 1931: Discrepàncies sobre la marxa musical que s'ha de tocar en el moment de pujar el pi

Any:1931

Autor: CONTEL, Josep

Font: La Rambla, Barcelona, num.108, 8 de febrer de 1932, p.6

Consulta: ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques)

Recerca: Josep Rovira i Cullell

"La Rambla" a les comarques": La Festa del Pi a Centelles, o una victòria de la reacció.

La Plana de Vic, una de les comarques més riques i floreixents de Catalunya Vella, ha estat i és encara profundament religiosa. Algunes vegades , però, aquesta religiositat ha traspassat els límits de la prudència i s'ha convertit en aquell clericalisme intransigent i sectari, enemic declarat de tot allò que representi progrés i llibertat.

Aquest trogloditisme social, encara avui, domina d'una manera absoluta als medis comarcals. Els aires republicans hi entren molt lentament. L'atmosfera densa i feixuga, carregada de fetors de sagristia, insensibilitza tots aquells esperits que volen respirar a ple pulmó els corrents sanitosos i frescos de la tolerància i de la llibertat.

***

El cas que anem a relatar demostra a bastament l'audàcia de què fan gala certs elements reaccionaris, que valentse de l'actitud condescendent i liberal de les autoritats republicanes, no vacilen a promoure incidents i escàndols sorollosos. Les dretes parapetades darrera les llibertats que elles havien combatut en altres ocasions d'una forma tan descarada i absoluta, ara actuen d'agents provocadors, sense pensar que la paciència del poble té un límit determinat i que qualsevol dia, cansat de sofrir inútils provocacions, es manifestarà violentament.

***

Centelles és un dels pobles més actius i industriosos de la Plana de Vic. Durant molt de temps ha estat víctima de les idees absolutistes de cacics i caciquets. Aquests repugnants personatges han vingut controlant indignament la vida pública i privada dels centellencs.

Els "dictadoret" de Centelles, com els de tot arreu, s'han mostrat enemics acèrrims de tot intent regenerador i dignificador. Quan algun grup d'homes moderns i amants de la cultura han intentat constituir una agrupació política o cultural, els odiosos dictadoret locals, per satisfer llurs egoismes, han mogut tots els ressorts imaginables per fer-los fracassar.

Davant de tants obstacles , els iniciadors de l'obra emancipadora, decebuts i fastiguejats, han acabat emigrant cap a la ciutat o a la no-activitat. Les aigües han tornat al seu lloc i els caciquets han respirat tranquils. Una altra vegada han triomfat. I perquè no malparlessin d'ells han obert un nou "Centro Recreativo" o un migrat i trist "Centre Moral". La manilla i els exercicis espirituals són els millors sedants per als nervis excitants...

***

Aquest any Centelles ha celebrat la tradicional festa del pi. Es una festa alegre, bella i molt anomenada. Es una ofrena que fa el poble agraït a la naturalesa pròdiga i amable.

El darrer dia de cada any, un grup de joves anomenats "Els Galeixadors" surten a primeres hores del matí del poble i s'encaminen al bosc a cercar el pi més alt i més gruixut que prèviament havien triat. Fan la tradicional costellada, poleixen l'arbre i tornen amb ell cap al poble. L'entrada s'efectua al migdia. Els centellencs congregats al lloc acordat reben amb grans mostres d'alegria els portadors del pi. Grans i petits, vells i joves, tots contribueixen amb llur cooperació a la tradicional festa. Precedida d'una banda de música, la comitiva se dirigeix on romandrà el pi durant dies i dies carregat de torrons, neules i d'altres presents. Durant el trajecte, mentre la música executa airotes composicions, es disparen escopetes de caça. Tan prompte arriba la comitiva a l'església, la banda para de tocar, cessen tots els sorolls i els "galeixadors"

porten el pi davant l'altar major. Llavors cadascú, segons la respectiva posició social, hi aporta un present qualsevol, que consisteix, com hem dit més amunt, en dolços propis d'aquells dies. Quan no hi ha més presents a portar, els organitzadors es disposen a hisar el pi damunt de l'altar major. Aquest any la festa havia transcorregut fins a aquest moment amb absoluta normalitat. Els altres anys, quan hom procedia a fer l'al·ludida operació, l'orquestra executava una peça musical, que era la "Marcha Real"!!.

Ara però, vivint en règim republicà, ja no era possible interpretar l'himne de la monarquia. Com que l'orquestra -conjunt musical del poble- no s'havia preocupat d'assajar l'himne de Riego, va creure que tocant la Marsellesa el poble quedaria igualment satisfet. I així ho van fer. Però tan prompte van deixar sentir-se els abrandats compassos de la popular marxa revolucionària, determinades persones que es trobaven a l'interior de la parròquia van posar-se a cridar amb tota la força: "Sacilegi, sacilegi.". I com si aquesta paraula fos una consigna, van començar-se a sentir al temple el drinc d'innombrables campanetes. Els propietaris, que no eren altres que els indesitjables caciquets del poble, sense deixar de cridar com uns energúmens i d'agitar les campanetes van dirigir-se als músics per obligar-los a suspendre l'audició de la "Marsellesa".

La confusió fou enorme. Tot era buscar el rector per obligar-lo què posés fi, a la ridícula pretensió dels reaccionaris, acabant amb aquell espectacle tan poc edificant. Però tot fou en va. El mossèn no apareixia per enlloc. Com que els músics no semblaven disposats a acatar les ordres dels irrevents caciquets, aquests, amb insults grollers i amenaces de "matón", van aconseguir el que es proposaven. L'acte va ser suspès.

L'actitud provocativa dels dictadorets provocà en els centellencs que assistien a la festa una gran excitació. Hi va haver algú que proposà respondre d'una manera contundent i efectiva als insults dels promotors d'aquell acte incivil. Sortosament la serenitat s'imposà, evitant que un dia que havia començat tan alegrement acabés d'una manera violenta i per tant lamentable.

***

Queden complaguts els nostres amics de Centelles. Hem transcrit fidelment llurs explicacions. Volíem fer uns comentaris, però tanmateix no val pas la pena fer-los. Molt ens plauria, això sí, veure com Centelles reacciona del marasme polític i cultural en què viu. Que es donin compte que vivim uns moments d'una transcendència enorme en la vida de Catalunya i d'Espanya.

L'indiferentisme suïcida tan arrelat als centellencs ha d'acabar. S'han de desfer d'aquest llast racionari i caciquista que no els deixa bellugar. Les democràcies modernes intervenen activament, decisivament en la vida política i social del país. El conformisme, la inèrcia, la inhibició només són patrimoni dels pobles ignorants, retardats i abúlics. Cal combatre aquests defectes. Cal imposar-se la tasca dura i difícil de regeneració per portar l'esforç individual a la comunitat d'interessos. Tenim drets, però, també tenim deures i obligacions ineludibles.

JOSEP CONTEL